

AVUI S'ENTREGA EL PREMI MARTÍ GASULL I ROIG, EN LA SEVA PRIMERA EDICIÓ

Francesc Marco Palau

Historiador. Membre de l'executiva de la Plataforma per la Llengua

De set en set

Imma Merino

Continuem fent camí per la llengua, Martí

Avui fa un any i uns mesos que una tràgica notícia ens colpia des de les cotes més altes, des de les muntanyes més impressionants del planeta. Era el mes de setembre del 2012, just quan el país començava a forjar realitats de somnis llunyans, persistents en la ment d'idealistes conscients. Cada un de nosaltres, els que el coneixíem, els que havíem compartit hores de reflexió i treball, els que l'admiràvem, vam recordar internament moments viscuts amb Martí Gasull i Roig (1969-2012), "lector empedreït, conversador incisiu, home bo, íntegre", com reconeixia David Serrano.

UNA ALLAU VA SORPRENDRE l'expedició de matinada, a 7.000 metres d'altitud. Alpinista experimentat, la passió per la muntanya i l'autosuperació el portava, els darrers anys, a la recerca d'un vuit mil que podia assolir amb perseverança i entrenament. Compaginava les ascensions amb el seu projecte vital, que l'havia acompanyat sempre: fer del català la llengua comuna i de cohesió social. És per això que, veient l'embranchida amb què els esdeveniments se succeïen, redactaria a l'Himàlaia un esbós de les bases del model lingüístic per al nou estat. Volia avançar feina.

MARTÍ GASULL, "un activista, un promotor, un entusiasta", com el definia Espinàs, s'havia dedicat amb intensitat a la Plataforma per la Llengua. L'entitat, que tot just ara compleix vint anys, havia estat fundada pels germans Gasull i una dotzena més de joves del teixit associatiu de la vila de Gràcia. Eren els primers anys noranta, d'activisme i reivindicació. Organitzats en el Col·lectiu l'Esbarzer –nucli de l'actual Plataforma– prosseguirien les passes i prendrien el relleu de la Crida, que llavors es dissolia.

ANYS DE CAMPANYES a peu de carrer, d'argumentaris, de propostes i reunions. Anys de dissenyar projectes i de teixir complicitats. "Estava dotat per al servei i per al comandament. Home de trinxera i d'estat major, predicava amb l'exemple i

mai va dir no a servir", emfasitzava Antoni Vives. Martí Gasull, al capdavant de l'ONG del català, actualitzaria el discurs de resistència lingüística pel de modernitat i valor.

JORDI MANENT el té ben present i el recorda com un "home de grans virtuts: persona humil i generosa i treballador infatigable, no es volia significar mai i sempre quedava conscientment a segona fila, sabent, tots els altres, que bona part de la feina l'havia fet ell". Martí Gasull era pragmàtic i apreciava especialment l'eficiència i l'obtenció de resultats, aspectes dels quals hauríem d'aprendre per aconseguir els anhels del país. Amb el seu exemple, la paraula *impossible* ja no existeix als diccionaris, com remarcava el seu germà Bernat.

AL LLARG D'AQUESTS MESOS DIFÍCILS, les mostres de reconeixement s'han fet evidents, en un país que no sempre reconeix la vàlua dels seus millors homes, d'aquells

Compaginava les ascensions amb el seu projecte vital: fer del català la llengua comuna i de cohesió social

JAUME BATLLE

que han esmerçat els seus millors anys en la nostra cultura. Avui, al Born Centre Cultural, la Plataforma per la Llengua enfortirà aquest vincle amb la concessió del premi Martí Gasull i Roig, en la seva primera edició. El guardó s'atorgarà per distingir la tasca a favor de la llengua.

SEGUINT EL SEU MESTRATGE, l'ONG del català continuarà desenvolupant totes aquelles actuacions necessàries en el camí traçat. Com feia esment Carles Duarte, "tinguem-ne present el testimoni i el record i avancem amb determinació pels camins que ell va contribuir a obrir i eixamplar". Continuem fent camí per la llengua, Martí.

Diumenge estrany

En relació amb el món del cinema, diumenge va ser un dia estrany, trist per dues morts i, al final de la nit, alegre en l'àmbit català pel fet que la gran guanyadora dels premis Gaudí va ser *La plaga*, film dirigit per Neus Ballús que se situa en aquell terreny fecundament incert entre el documental i la ficció i que no surt dels plantejaments industrials, sinó de la constància i la sinceritat de qui continua creient que les imatges cinematogràfiques poden aportar un retrat útil i vertader dels humans. En tot cas, és jiosament estrany que els acadèmics del cine català hagin tingut sensibilitat per *La plaga*, tot i que també van decantar-se per un producte industrial com *Los últimos días*. La gala dels Gaudí es va assemblejar a tantes altres gales de premis cinematogràfics, però, entre altres coses, hi va haver l'emoció de Julieta Serrano, l'encant, humilitat i sincera estranyesa de Neus Ballús i l'estrany discurs d'Isona Passola, sobretot quan va parlar de la vaga de TV3 i la taxa a les operadores.

Pel que fa a les morts, va causar estranyesa la de Philip Seymour Hoffman, un actor immens que va participar en alguns films purament industrials, però que, a banda del seu excepcional treball a *Capote*, sobretot va excel·lir amb els films de Paul Thomas Anderson, un d'aquests cineastes que no són als marges, però tenen un peu fora de camí: només cal tenir present la força amb la qual l'actor encarna el predicador de *The master*. Si tot apunta al fet que Philip Seymour Hoffman va traspasar a causa d'una sobredosi d'heroïna, l'altra mort "cinematogràfica" d'aquest diumenge estrany també va ser violenta i va ser la d'un destacat habitant dels marges (i, per això, malauradament poc conegut) que va realitzar documentals sobre el caciquisme brasiler i sobre els líders camperols assassinats: en el cas d'Eduardo d'Oliveira Coutinho, que tenia 80 anys, tot indica que va ser assassinat pel seu fill, esquizofrènic. Com he dit, *La plaga* va dur l'alegria a aquest estrany diumenge.

EN SÍSIF

Jordi Soler

